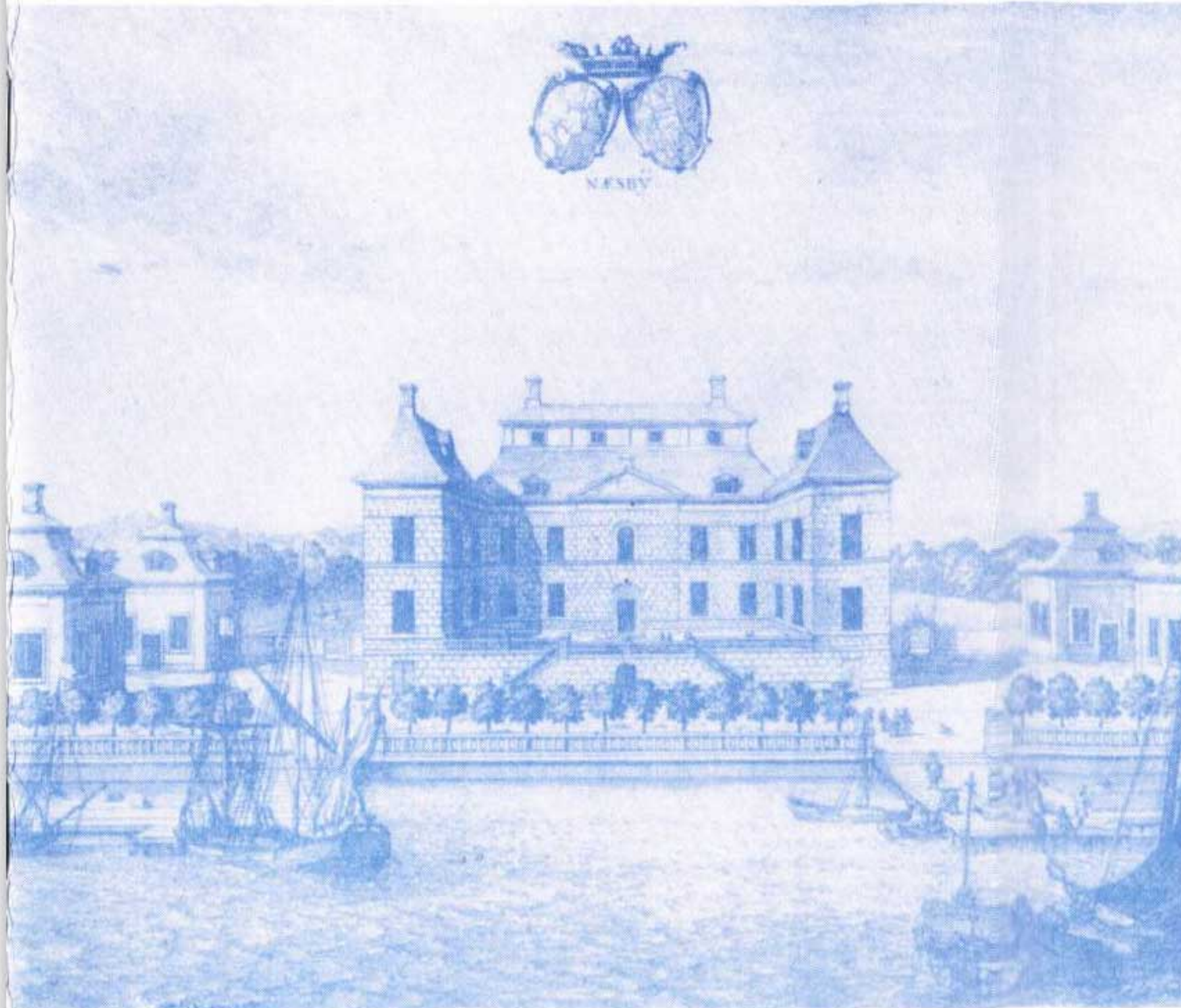

NBS 60 år

Ur Svecia Antiqua et Hodierna

Innehåll

Förord	1
Korta ord om NBS och dess huvudaktiviteter	2
Hamnverksamheten	2
Båtsportverksamheten	3
Klubbholmen	4
Näsbyviken förr och nu	6
Ordförandens minnesbilder från åren 1965 - 1995	11
Axplock ur NBS:s protokoll och NBS-bladet	14
NBS-Bladet	15
Båtmaterielens utveckling	16
Båtsport och klubbverksamhet	17
Karta över klubbholmen	19
Investeringar i hamnen 1935-1970	20
Hedersutmärkelser 1965-1995	21

Denna jubileumsskrift har utarbetats av en kommitté bestående av följande medlemmar:

Bernt Blomquist
Åke Björkman
Hans Hansson
Bert Hedenfelt
Kjell Ivarson
Åke Möller
Gunnar Tidner
Kjell Wigforss

Förord

Styrelsen för Näsbyvikens Båtsällskap fick i uppdrag vid årsmötet 1995 att på lämpligt sätt fira att klubben fyllde 60 år 1995. Bland de förslag som diskuterades som hyllningsaktiviteter fastställdes slutligen att vi dels skulle inbjuda till en jubileumsasado fredagen den 25 augusti, dels skulle en jubileumsskrift utarbetas, som på ett lättsamt sätt skulle beskriva olika händelser under de gångna 60 åren. Denna skrift skulle vara tillgänglig för medlemmarna vid 1995 års höstmöte.

Jubileumsskriften - NBS 60 år

För att beskriva livet med vår båtklubb under de gångna 60 åren, har vi låtit de första 30 årens skeenden berättas genom att bifoga den skrift som utarbetats för detta ändamål. För tiden 1965 - 1995 har vi nu framställt en skrift, som utgör en fortsättning. På så sätt får Du en i tiden samlad bild som vi hoppas på ett lättsamt och överskådligt sätt berättar vad som hänt med NBS under de gångna 60 åren.

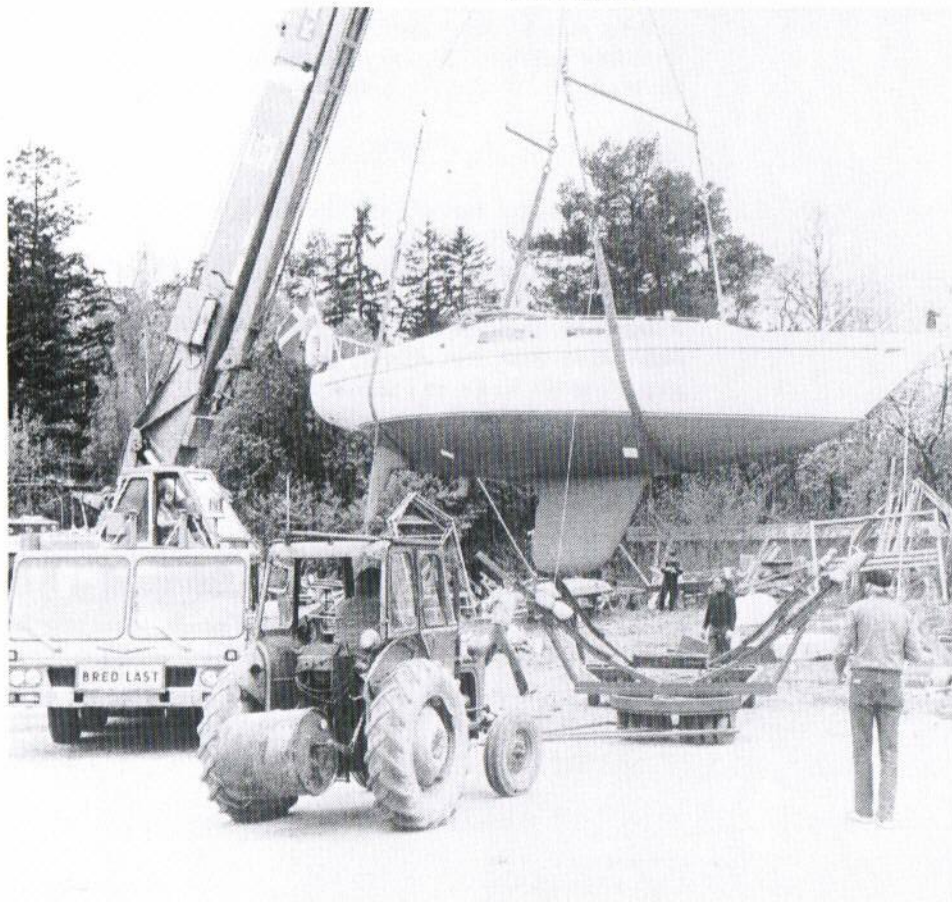
Kjell Ivarson
ordförande

Korta ord om NBS och dess huvudaktiviteter

NBS bildades redan 1935 och är idag med sina ca 770 medlemmar en av de större båtclubbarna i Stockholmsområdet. Ledningen av NBS utövas av en styrelse som successivt väljs på två år vid årsmötet (vanligtvis i mars). Under styrelsen samordnas våra huvudverksamheter i kommittéer för hamn, båtsport och klubbholme som vi i korthet redogör för nedan. Den dagliga skötseln av NBS utövas av vårt kansli/hamnkontor, där hammästare och kanslist har sin arbetsplats.

Hamnverksamheten

Anläggningen ägs av Täby kommun och arrenderas av NBS. Här finns plats för ca 550 båtar i sjön och på land. Sju flytbryggor med utlagda förtöjningsbommar sörjer för vårt behov av bryggplatser. Bryggorna har elbelysning och eluttag. På uppläggningsplatsen finns el- och vattenposter jämnt fördelade. Området är inhägnat och samtliga bryggor har låsbara grindar. Bland byggnaderna i hamnen märks klubbhuset med sin stora samlingslokal och utrymme för NBS kansli. Lokalen kan hyras ut till medlemmar för fester i samband med bemärkelsedagar och liknande.

Sjösättning

I hamnen finns container för vanliga sopor, ett skjul för miljöfarligt avfall och en tank för spillolja. Vid krankajen finns en slang för bunkring av färskvatten och möjlighet att tömma toatankar med vacuumsug. Olika typer av handkärror finns tillgängliga inom området.

Båthanteringen tillgår så att kölbåtar tas upp med egen kajkran och transporteras till och från uppläggningsplatsen med egna vagnar och traktorer. En mobilkran sköter lyften vid uppläggningsplatsen. Mindre båtar tas upp på befintlig slipbana.

Hamnens resurser medför att båtar genom hammästarens försorg kan hanteras alla tider på året vilket kan vara bra vid inspektioner eller mindre reparationer. Allt arbete utförs av medlemmarna själva med undantag för arbetet med mobilkranen. Vakhållningen i hamnen sköts även den av medlemmarna själva. En vaktlokal är inrättad för ändamålet och fungerar som sambandscentral.

Upptagning

Båtsportverksamheten

Vi har inrättat såväl en båtsportkommitté som en juniorsektion. Allt efter behov och förutsättningar erbjuder juniorsektionen jollekurser och kappseglingar. På så sätt bidrar vi till att den nya generationen får en tidig kunskapsuppbyggnad med respekt för sjön och stimuleras till att utveckla båtintresset. Båtsportkommittén arbetar för ökad sjösäkerhet och större nöje av båtlivet. Temakvällar i klubbhuset under något aktuellt ämne är en återkommande vinteraktivitet ägnad att friska upp gamla kunskaper och tillföra nya.

Klubbholmen

Klubbholmen, Gränholmen är belägen i mellanskärgården på nordöstra Gällnö lat. N 59° 24,8' long. E 18° 40,1'. I klubbviken finns ett större antal förtöjningsplatser vid bryggor som är skyddade för alla vindar, utom möjligen mot hård nordväst. På holmen finns klubbstuga med telefonhytt, vattenpump, (vatten i första hand för matlagning och disk) bastu, badvik, sopmaja och toaletter. Runt hela holmen finns en kuperad promenadstig som passerar badviken, bastun och utsiktsberget vid inloppet. På berghyllan ovanför stora bryggan finns två fasta grillar. Dessutom två markerade platser för medhavd grill på bryggan.

Glad far med barn på midsommarafton

Återkommande aktiviteter på holmen, vilka planeras av en särskild utsedd holmkommitté är:

Valborgsfirande med brasa såvida inte brandvarning har utfärdats.

Holmgången brukar gå av stapeln i pingsthelgen. Medlemmarna träffas då för en arbetshelg. På lördagskvällen bjuder NBS på ärtor med varm punch jämte korb och dricka för barnen.

Midsommarfirandet är för många vuxna och barn en given tradition. På förmiddagen hämtas blommor och löv för att "maja" midsommarstången. Sedan vidtar dans kring stången med lekar och fiskdamm för barnen.

Blomstersmyckad till midsommarfesten

Dans kring midsommarstången. Inga sura miner trots regnet

Flaggprydda båtar utefter stora bryggan

Våra musikanter spelar upp till dansen på midsommarafton

Näsbyviken förr och nu

Båthamnen i Näsbyviken har i modern tid en 60-årig historia. Som viktig vattenled in i Östra Svealand har Näsbyviken använts sedan mer än 1000 år. Under medeltiden var detta en av de viktigare segellederna. Vid inloppet till viken från Stora Värtan låg på babordssidan ett samhälle som hette Svalnäs och längre in Näsby by (vid nuvarande Örnstigen).

Viken var seglingsbar ända till Ytterby. Namnet Ytterby har av K.E. Renqvist tolkats som: "Den längst ut i dåvarande havsbandet belägna byn". Ännu i vår tid har man kunnat ro till Roslags Näsby station och vi har klubbmedlemmar, vilka som barn rott längs Kanalvägen.

Näsby by dominerades av Näsby gods med dess slott, vilket omnämns redan på 1200-talet. Näsby gods är ett av Upplands äldsta herresäten. Bland historiskt kända personer som innehaft Näsby gods, märks Kristina Gyllenstierna och riksrådet Gustav Baner till Djursholm (död 1600). Mellan 1716 och 1817 ägdes godset av släkten Meijerfeldt, en tid som brukar beskrivas som godsets storhetstid.

Den slottsbyggnad som delvis finns kvar i dag uppfördes av N Tessin d.ä. på uppdrag av generalen P. L:son Sparre. Ritningen är dagtecknad 1665. I Erik Dahlbergs stora bildverk "Svecia Antiqua" finns en vacker bild av Näsby slott i slutet av 1600-talet med flera stora segelfartyg framför slottet.

Djupet var alltså betydande på den tiden och i gamla sjökort har djupet angivits till 15-16 meter. Detta bekräftas enligt Hans Forsman av de djupmätningar som gjort i modern tid. Först vid 12-15 meter når man fast botten, däröver kommer avlagringar till det nuvarande muddrade djupet kring 2,5 meter. Under århundradena har dyavlagringar

och försumpning via vattendragen som mynnat i Näsbyviken tillsammans med landhöjningen minskat viken såväl på längden som på djupet.

År 1897 härjades Näsby slott av en brand som bara lämnade yttermurarna kvar. Redan efter 5 år köpte ingenjören Carl Robert Lamm slottet. Han lät återuppföra slottet noggrant följande Tessins ritningar. Familjen Lamm fyllde slottet med sina konstsamlingar för vilka man byggde en särskild konsthall (nuvarande aulan). Lamm upparbetade godset till en mönstergård. Lamm bildade också 1907 Näsby Fastighets AB och lade grunden till bla Näsby villastadsområde. Det var Näsby Fastighets AB (numera i kommunens ägo) som välvilligt upplät strandmark till Näsby kanotklubb i början av 1930-talet. Det fanns dock ett förbehåll; marken fick bara disponeras så länge den inte behövdes för andra ändamål.

Den sammanblandning av privat och kommunalt ägande som karakteriserar förvaltningen av Näsbyvikens båthamn i våra dagar kan te sig konfunderande för den oinvigde. Till del har detta sannolikt sin grund i Carl Lamms stora kommunala engagemang vid sidan av skötseln av godset. Han var aktiv i kommunalstämman i 25 år varav 5 år som ordförande.

Efter Lamms död år 1938 bjöds Näsby slott ut till försäljning. Köpare blev staten som i november 1941 övertog slottet och kringliggande områden för marinens räkning. Efter upprustning och tillbyggnad av skolbyggnad, två kaserner, en mässbyggnad, en flygelbyggnad till slottet, en idrottsanläggning och en exercishall flyttade Kungl Sjökrigsskolan ut till Näsby slott från Skeppsholmen 1943. Under kommande år gjordes ytterligare tillbyggnader inte minst avseende bryggor, båthus mm.

Sjökrigsskolans förläggning till inre delen av Näsbyviken kom naturligtvis att ställa helt andra krav på vattenområdets utnyttjande. Sjökrigsskolan var förlagd till Näsby slott till sommaren 1987. Egendomen är fortfarande i statens ägo men är numera öppen för allmänheten. Bla finns där en privat restauration. Någon båttaktivitet förekommer inte längre vid Näsby slott.

I Näsbyviken finns ytterligare två småbåtsklubbar med hamnanläggningar. Vid inloppet till viken där Svalnäs by en gång låg ligger Ranängens Båtklubb och vid Näsbyvikens östra strand gränsande till Sjökrigsskolan utnyttjas ett område av Näsby Slottspark Båtklubb.

Vid mitten av 1960-talet hade Näsbyvikens Båtsällskap fortfarande mycket av karaktären "privat klubb" som genom välvilja hade tillåtits disponera parkmark i den inre västra delen av Näsbyviken. Denna mark ägdes av kommunen och Näsby Fastighets AB och gränsade såväl markmässigt som vattenmässigt till Sjökrigsskolan. Stor granne var också Danderyds kommun.

Området innanför Näsbyviken, det gamla madområdet, hade ännu inte börjat bebyggas. Detta som kallades Sportfältet hade av Lamm ställts till förfogande för ungdomarna i Lahälls och Näsby villastad. Bebyggelsen kom igång 1975 vilket påskyndade stadsplaneringen av området där Näsbyvikens båthamn låg.

Vid mitten av 1960-talet hade småbåtshamnen utbyggt till 4 pontonbryggor med plats för ca 280 båtar. Detta hade skett genom omfattande investeringar dels av NBS föreningsmedel dels kommunala och statliga bidrag samt stora frivilliga arbetsinsatser av sällskapets medlemmar. En sammanställning från 1970 visar investeringarna i hamnen från

tidpunkten för anläggandet av båthamnen 1935 fram till 1970, se tabellen.

Av det totalt investerade beloppet 1 365 000:- hade fram till 1970 NBS stått för 63% utöver allt frivilligt arbete, Staten för 22% samt kommunen för 15%.

Som framgår av bilden på sid 26 i historiken över de första 30 åren i NBS utgjorde det inre av Näsbyviken emellertid på slutet av 1960-talet fortfarande till stora delar ett naturparksområde med lummiga stränder på båda sidor om pontonbryggorna samt sank- och vassområde längst in i viken, där en liten å mynnade från madmarkerna innanför.

På planområdet för uppställning av båtarna vintertid utgjordes grunden av lera med hög fukthalt och hade således en undermålig bärighet. Den befintliga slipen var gammal och föga driftsäker. Båthanteringsmetoderna började vara otidsenliga inte minst med hänsyn till fritidsbåtarnas allt större displacement och storlek.

Områdets dåvarande karaktär av parkmark gjorde naturligtvis att de kringboende i Lahäll och Enebyberg var intresserade av att få ha kvar sina invanda strövområden kring Näsbyvikens stränder. Sjökrigsskolan såg inte gärna att deras vattenövningsmöjligheter skulle störas av en livlig småbåtstrafik.

Samtidigt började de ansvariga inom kommunen uppleva att efterfrågan på båtplatser inom kommunen ökade påtagligt. De behov som hittills fyllts genom båtklubbarnas egna aktiviteter med statliga och kommunala bidrag blev så stora, att planering och ekonomi krävde helt andra insatser.

NBS styrelse var redan i mitten av 1960-talet medveten om, att framtiden krävde nya satsningar. Hur framsynt man var framgår av en skrivelse dagtecknad den 19/11 1964, i

vilken dåvarande ordföranden Tore Malmquist på styrelsens uppdrag tar upp frågan om en utbyggnad av småbåtshamnen i Näsbyviken. I skrivelsen ställd till kommunen framhålls bla:

"....Sälunda medför ökat antal båtplatser vid brygga ytterligare behov av plats på land för motsvarande båtantal. Slipanordningarna måste ges kapacitet för den ökande belastningen. De sanitära anordningarna överses liksom resurserna för eldsläckning. Trafiken till området stegras, varför underhållet av Fiskarstigen med erforderligt parkeringsutrymme bör beaktas. Näsbyvikens Båtsällskap saknar resurser att klara allt detta....

.... De nya pontonernas placering har medfört vissa besvär vid arbetet med sjösättning och upptagning. (Trångt utrymme). Slipen är gammal och föga driftsäker. Sällskapets styrelse har bedömt det som en absolut nödvändighet att slipfrågan löses redan innevarande vinter. Billigaste och rationellaste lösningen härvidlag torde vara att flytta befintlig kran till strandkanten så att båtarna kan tas direkt ur sjön utan slip. Stranden måste då förstärkas. Vi har företagit en grundlig projektering av denna fråga enligt bifogade handlingar....

....Vi få därför anhålla att Täby köping tillskjuter detta belopp och att om möjligt utbyggnaden sköts av köpingens byggnadskontor. Sällskapets styrelse uttrycker till sist förhoppningen att vi beredes tillfälle att deltaga i vidare planering i hit hörande frågor. Detta tror vi är till förmån för såväl myndigheter som täbyborna själva."

Det skulle komma att dröja mer än 10 år innan utbyggnadsplanerna för Näsbyvikens båthamn kunde förverkligas. Senare hälften av 1960-talet och första hälften av 1970-talet var kommunens intresse helt koncentrerat kring hamnen i Viggbyholmsviken. Lösningen av organisations och administrationsfrå-

gorna för denna hamn kom att bilda modell för kommunens engagemang i Näsbyviken.

Efter en geoteknisk utredning påbörjades sommaren 1974 utfyllnadsarbeten för att kunna flytta tillfartsvägen till hamnen. Detta ledde till en upptryckning av undanpressade massor under hösten 1974 och våren 1975. Fyra flytbryggor måste flyttas. Innan de kunde flyttas tillbaka till sitt gamla läge måste ny muddring utföras. Många av oss minns säkert när en del av den inre vassbevuxna delen av Näsbyviken kom flytande som en ö.

Utbyggnaden i hamnen krävde naturligtvis ett detaljerat planeringsskede. Inte minst måste en mängd intressenter och direkt berörda få yttra sig. Sjökrigsskolan upplät mot arrende erforderlig mark för den nya tillfarten till hamnen. Vidare tillät Sjökrigsskolan, som var betänksam inför det ökande antalet hamnplatser med hänsyn till sina övningar, att pontonbryggorna fick förlängas och läggas in på Sjökrigsskolans vattenområde. Danderyds kommun medgav att två pontonbryggor fick läggas på Danderyds vatten, däremot måste landfästena utformas så, att man gick i land i Täby kommun.

Grannarna i fastigheterna närmast den inre delen av Näsbyviken hade naturligtvis många synpunkter och förslag. Man var emot inhägnad och man ville ha en enhetlig grön färg på alla båttäckningar vintertid. I ett välmenande utkast föreslog stadsarkitekten trädplantering och trädgårdsanläggning mellan de upplagda båtarna.

Med hänsyn till allmännyttan ville man att småbåtshamnen och dess område skulle hållas tillgängligt för allmän gångtrafik.

Efter hörande av alla intressenter och avvägning av alla inkomna synpunkter fastställde länsstyrelsen i Stockholms län den

22/5 1979 stadsplanen "för småbåtshamnen i Näsbyviken inom Täby och Danderyds kommuner". Samtidigt upphävdes strandrätten för området. Vid denna tidpunkt var utbyggnaden långt framskriden.

En avgörande fråga vid utbyggnaden var valet av båthanteringsmetod. På grund av den instabila markbeskaffenheten var detta en central fråga. Fast räls-slip förkastades. Enbart mobilkran ansågs också alltför äventyrligt. Valet föll på Björnhammarvarvsmodellen med kombination av lyft med mobilkran till vagn, förflyttning av vagn och båt med traktor till fast kran vid betongkaj för segelbåtar och tyngre motorbåtar samt domkraflift, vagn och slip för lättare motorbåtar.

NBS hamnkommitté har alltid ett stort och centralt ansvar i sällskapet. Under utbyggnadsåren var detta naturligtvis särskilt grannliga. Inte minst gällde detta planeringen av sjösättning, upptagning och vinterförvaring av båtarna inom ett område som i princip var en byggnadsplats. Detta krävde extraordinära insatser av frivillig karaktär liksom allt annat arbete inom sällskapet. Utbyggnaden av hamnen innebar också att ett nytt klubbhus byggdes. Detta stod klart 1979.

Naturligtvis stod och föll utbyggnaden av hamnen med att NBS kunde ställa upp en tekniskt, ekonomiskt och juridiskt kompetent förhandlingsdelegation. En avgörande grundprincip var, som nämnts, att tillämpa de riktlinjer som tillämpats vid avtalslutandet vid Viggbyholms Båtklubb angående administrationen av Viggbyholms båthamn. Grundprincipen är "att hamnen skall vara självfinansierande, tolkat på så sätt att kommunen skall ta in inkomster motsvarande de utgifter man har för åtaganden i hamnen".

Ordförande i NBS under dessa avgörande år var först Wincent Norman, som hade varit sekreterare då Tore Malmquist var ordföran-

de, och därefter Åke Andreasson. Åke Andreasson parade en naturlig pondus med stor förhandlingsskicklighet. Han var sällsynt noggrann och hade en mycket stor förmåga att tolka avtalstexter. Vid hans sida i förhandlingsarbetet deltog många klubbmedlemmar: Namn som särskilt bör nämnas är Kjell Ivarson, Hans Forsman, Lars Liedgren och Sven Hanson. Samarbetet mellan NBS och kommunen reglerades i periodiserade avtal som omförhandlades med några års mellanrum. En skicklig förhandlare med stor juridisk kompetens och lågmäld med ytterst fast framtöning var Mats Persson, som tyvärr gick bort våren 1994.

I början av 1980-talet var den stora utbyggnadsperioden över. Sällskapet hade fått ytterligare 250 båtplatser, vilket var i överensstämmelse med den ursprungliga målsättningen; en målsättning som vid planläggningen 1975 fick det ansvariga kommunalrådet att uttala "att denna investering kan betraktas som alltför hög med hänsyn till de relativt fåtal nya platser som kan erhållas". För närvarande har sällskapet 535 båtplatser.

Den totala utbyggnadskostnaden inklusive markarbeten, muddring, byggnader, bryggor, kajanläggning, kranutrustning och stängsel var ca 3,5 miljoner kronor.

Underhåll och utveckling av hamnens resurser har naturligtvis fortsatt under 1980- och 1990-talen. Bla har det tillkommit en ny mastkran samt nya förvaringsresurser för master. Det gamla klubbhuset och de äldsta lokalerna har rivits till förmån för en ny anläggning för förråd och vaktlokal samt mastförvaring. Detta finansieras liksom det ständigt löpande underhållet i hamnen inom ramen för den årliga budgeten. En väsentlig del av underhållsarbeten i hamnen bygger i dag liksom under tidigare decennier på frivilliga insatser.

Vy över hamnen 1992

Ordförandens minnesbilder från åren 1965 - 1995

Vincent Norman
1967 - 1975

Vissa perioder under sitt liv minns man särskilt med glädje. För min del inföll en sådan tidsperiod under tiden som sekreterare och därefter som ordförande i NBS. Kamratskap, lojalitet och omtanke. Tack för den upplevelsen kära NBS:are och lycka till i framtiden.

Åke Andreasson
1975 - 1979

Under min aktiva tid som ordförande, bestod mina uppgifter huvudsakligen i att förhandla med kommunen angående utbyggnaden av hamnen. Arbetet med båtsport och kamratliv utfördes inte riktigt i den omfattning som jag hade önskat, när jag tillträdde. Men tack vare främst min efterträdare Lenart Ziemans stöd och övriga styrelsens entusiasm kunde i alla fall den ideella verksamheten hållas på minst samma nivå som tidigare.

Inte minst genom ett gott förarbete av tidigare styrelse kunde ett avtal om hamnens

utbyggnad och modernisering utarbetas och godkännas den 29/11 1976 av NBS årsmöte. Byggnadsarbetet, som pågick ända till slutet av 1979, medförde naturligtvis stora besvär för båtägarna och många oväntade problem uppstod. Många minns säkert hur botten höjde sig utanför den stenbarriär som måste anläggas för att åstadkomma en större uppläggningsplats och tillfredsställande djup i hamnens inre del. Givetvis förekom åtskilliga meningsskiljaktigheter vid de täta sammanträden vi hade med gatukontorets tjänstemän, men problemen kunde dock lösas i god anda.

Då arbetet avsynades den 14/3 1980 hade NBS fått en välutrustad båthamn med dubbelt så stort uppläggningsområde, 7 bryggor med plats för cirka 600 båtar och ett nytt modernt klubbhus med ekonomitrymmen.

Redan tidigare (1978) hade beslutats att all förtöjning i hamnen skulle ske mellan bommar för att slippa det gamla bekymret med bojar av olika slag.

Avtalet med Täby kommun medförde behov av en stadgerevision. Nya stadgar utarbetades i anslutning till de synpunkter, som vid denna tid framfördes i en statlig utredning angående ideella resp ekonomiska föreningar och godkändes 1976 av NBS i samråd med kommunen.

I en liten båtklubb, där alla medlemmar träffas på bryggan, är det lätt att åstadkomma samhörighetskänsla. Vi märkte snart att den stora tillströmningen av nya, delvis ovana båtägare fordrade särskilda åtgärder för klubbbandan eftersom inte alla träffas på de olika bryggorna eller deltar i föreningssammanträden, kappseglingar, klubbaftnar mm. 1977 startades därför med hjälp av Anita Wennberg och Pelle Wulff ett medlemsblad, NBS-bladet, som uppskattades livligt under de 7 år dessa utkom.

Vår vackra klubbholme utnyttjades flitigt. 1978 startades årliga "holmgångar", då energiska medlemmar samlades ute på Gränholmen för reparationer eller tillbyggnad av bryggor, avstämning mm av byggnader och andra anordningar. Vår gamla bastu, som brann ned år 1982 har ersatts med ny år 1984.

Framlidne
Lennart Zieman
1979 - 1983

Klubbens administrativa rutiner, som tidigare genomgripande moderniserats, ger nu utdelning i form av bättre översikt och dokumentation. "Vi"-känslan i klubben börjar återkomma med bättre uppslutning såväl vid tävlingar som vid andra aktiviteter. NBS 50-år firades under stor anslutning på Scandic Hotel, Täby den 2 februari 1985. Mitt varma tack till Er, ledamöter av styrelsen och övriga funktionärer, som tagit ansvar för olika funktioner i klubbens verksamhet. Era insatser har tillsammans med hamnen och maskinutrustningen, klubbholmen, skapat en attraktiv organisation till medlemmarnas och båtsportens tjänst.

Åke Björkman
1985 - 1987

Lennart Zieman ledde oss med fast hand under de första åren efter utbyggnaden av hamnen, slutbesiktningen skedde den 14 mars 1980. Rutinerna för båthanteringen i hamnen förändrades markant då vi började arbeta med vår fasta kajkran och inhyrd mobilkran. Ett nytt avtal förhandlades fram med Täby kommun varvid detta samordnades med Viggbyholms Båtklubb.

Lennart
Landerholm
1983 - 1985

Ordförandeskapet avslutade ett mångårigt deltagande i styrelsearbetet som suppleant. NBS kan sägas ha nått ett jämviktsläge under perioden med ca 800 medlemmar och med en till fullo utnyttjad hamn och uppläggningsyta.

Jag minns min tid som ordförande som en brytningstid mellan gammalt och nytt. Vi lärde oss att den utbyggda hamnen krävde kontinuerligt underhåll och investeringar och särskilt minns jag Tore Bengtssons energiska arbete med en underhållsplan. Vi tog också steget fullt ut in i dataåldern med egen dator och dataprogram som medgav bättre överskådlighet av ekonomi, medlemsregister och beläggning i hamnen. Den "nya" stora klubben med många nya båtägare medförde tyvärr också att det blev allt svårare att bibehålla klubbandan med allt vad detta innebär av kamratskap och samhörighet. Om jag får önska något så hoppas jag vi åter får fart på

ungdomsverksamheten. Med denna som grund och med medlemmar som representerar NBS i olika sammanhang tror jag vi kan återväcka klubbandan. Detta torde vara nödvändigt för sällskapet fortlevnad som klubb. NBS är inte och får inte bli en bil- och båt-parkering.

Kjell Ivarson
1987 -

Jag minns de första åren då jag många gånger hade anledning att sända en tacksamhetens tanke till mina företrädare som hade slutfört det stora arbetet med hamnens utbyggnad. Hamnkommittén arbetar nu med långtidsplaner för både drift och underhåll av hamnen för att på bästa sätt förvalta våra tillgångar. Styrelsen har under senare tid ställts inför alltmer komplicerade bestämmelser av olika slag. Detta har i sin tur medfört att envar i styrelsen förutsatts bidra med sin speciella förmåga och erfarenhet. Som exempel kan jag nämna den fortlöpande uppdateringen av våra administrativa rutiner samt den uppföljning som gjorts avseende vår fast anställda personals anställningsvillkor. Stora arbetsinsatser har gjorts av funktionärer och övriga medlemmar både i hamnen och på vår klubbholme. Intresset för klubben har tyvärr minskat och resulterat i en stadgeändring. Tidigare krävdes att 10% av röstberättigade medlemmar var närvarande vid ett allmänt möte för att mötet skulle vara beslutsmässigt, nu har detta ändrats till 5% närvaro. Min förhoppning inför framtiden är att allt flera av NBS medlemmar engagerar sig i klubbverksamheten.

Explock ur NBS:s protokoll och NBS-bladet

1965

Under hösten har öppnats ett hamnkafé med båtillbehörsförsäljning. Tyvärr lades denna verksamhet ner redan efter ett år. Under året har en båtlyft för motorbåtar upp till 1000 kg installerats. Antalet båtar var 225 motorbåtar och 68 segelbåtar. Beslut om att förtöjningsbommar bör vara standard. Jubileumsfesten, NBS 30-år, hölls på Sjökrigsskolan, succé! På klubbholmen har bla brunnen grävts.

1966

Vatten- och avloppsledningar till klubbhuset har färdigställts. På klubbholmen har en kemtoa placerats vid badviken. En flaggstång restes på utsiktsberget. Medlemsavgiften är 125:-/år.

1967

Antalet motorbåtar är nu 205 st och segelbåtar 85 st. Klubbhuset har byggts ut och inventarier efterlyses. Antalet förtöjningsbommar ökar! Gästplatsavgiften är 3 kr/dygn.

1969

Antal motorbåtar är nu 228 st och segelbåtar 101 st. Klubbhusets interiör har renoverats. Klubben ordnade i augusti en utfärd för handikappade i Täby, vilket blev mycket uppskattat.

1971

Försök till tävlingsverksamhet för motorbåtar gjordes under året men med dåligt gensvar från medlemmarna. Ingen tävling kunde därför genomföras.

1973

Byggnadslov för bastun på klubbholmen har beviljats av länsstyrelsen (dispens).

1974

Utfyllnad av vassen i Näsbyvikens inre delar har påbörjats av Täby kommun. Avsikten är bla att ge plats för ny parkeringsplats. Bastun klar på klubbholmen.

1975

Klubbens 40-årsfest hölls i Norrängsgården i Djursholm med 138 deltagande! Antal motorbåtar är nu 180 st och segelbåtar 114 st.

1976

De planerade utbyggnadsplanerna i hamnen har inte kunnat fortsättas pga olika ständpunkter om avtal mellan kommunen och klubben. Besvär med uppskjutande lera och därav följande uppgrundning i de inre delarna av viken kvarstår därför. Ökade stöder har gjort att styrelsen framlagt förslag om vakt-hållning varje natt.

1977

NBS-bladet tillkom detta år och blev mycket uppskattat. Arbetet med planeringen av utbyggnaden av hamnen fortsätter med bla kontakter med Sjökrigsskolan och kommunen. Klubbholmen blir mer och mer besökt.

1979

Arbetet med utbyggnaden av hamnen är nu färdigt och antalet nya platser har fördubblats. Förtöjningsbommar finns nu på alla platser. Nytt klubbhus planeras varvid det gamla blir hamnkontor. NBS-bladet fortsätter som tidigare att utkomma med 2-3 nummer per år, mycket uppskattat!

1980

Antalet motorbåtar är nu efter hamnutbyggnaden 228 st och segelbåtar 353 st. Segelbåtarna har nu successivt blivit fler än motorbåtarna. Det nya klubbhuset är färdigt. På klubbholmen byggdes bryggorna ut med 25 meter! Totalt är dessa nu 78 meter.

1982

Bastun på klubbholmen brann ner.

1984

Den nya bastun är klar!

1985

NBS blir 50 år. Stort kalas i februari på Scandic Hotel. Asado 31 maj i båthamnen.

1986

Båtregistrering diskuteras men möter ingen förståelse. De puckelformade mellandelarna på mastkranbryggan byttes ut till plana övergångar till de seglandes stora glädje. Mast-

kranen fick ny vinsk. NBS-eskader, som ett led i klubbens 50-årsfirande, gick till bla Nådendal i Finland, mycket uppskattat.

1987

Datorisering av klubbens register mm har genomförts.

1988

Antalet motorbåtar är nu 241 st och segelbåtar 321 st.

1989

Båtregistrering nu genomförd. Klubbholmen fortfarande mycket populär och vid holmgången ställde många upp, bla snickrades grillådor samt bänkar och bord. NBS-bladet som sakta somnat in, senaste numret kom 1984, har aktualiserats men ingen eldsjäl vill ställa upp och svara för det fortlöpande arbetet.

1991

Klubbholmskontraktet förlängs till 1996. Klubbstugan repareras och ny grillplats på berget byggs.

1992

Antal motorbåtar är 231 st och segelbåtar 298 st. Tre nya toaletter installeras på klubbholmen. Städningsavgift införs för de som ej frivilligt ställde upp för städning av klubbens områden.

1993

Den gamla vaktlokalen rivs och arbetet med den nya påbörjas. Modernisering av elsystemet på bryggorna genomförs. Brunnen på klubbholmen saneras och är nu fullt brukbar.

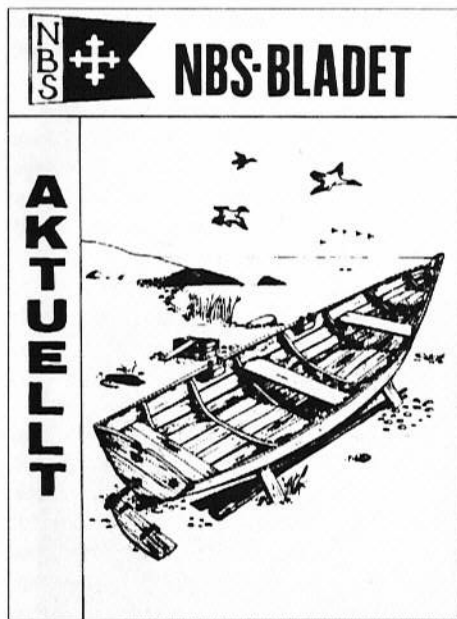
1994

Antal motorbåtar 240 st och segelbåtar 285 st. Nytt avtal om klubbholmen som gäller till år 2005. Städdagarna i hamnen gick över förväntan med många medlemmar som ställde upp. Medlemsutflykt till Huvudskär i slutet av mars. Kallt, men mycket uppskattat. Arbetet med den nya vaktlokalen går långsamt pga dålig anslutning av frivilliga arbetsinsatser.

NBS-Bladet tillkom 1977 som ett forum för informell information till klubbmedlemmarna. Redigeringen sköttes i starten av paret Anita och Charles Wennberg. Efter något år kom Per Henrik Wulff med i bilden. Bladet utkom ca 2 ggr per år och fortlevde till 1984 då det saligen avsomnade pga att ingen längre åtog sig det arbete som skriften onekligen medförde.

I skriften gavs bla råd och anvisningar om pallning och konstruktion av vaggor, förtöjningar, belysning på båtar, reportage från båttävlingar, redovisning av arbeten på klubbholmen mm.

Förslag om att åter utge bladet har förekommit flera gånger sedan 1984, senast 1989. Enligt höstens årsmötesprotokoll framgår att det fanns medlemmar villiga att åta sig detta arbete. Förslaget materialiserades dock inte. Säkert är dock att bladet igen skulle bli populärt om det återkom.

Båtmaterielens utveckling

Vid slutet av 50-talet då NBS bildades genom sammanslagning av NAB och NBK bestod båtarna huvudsakligen av motorbåtar. De var uteslutande byggda i trä, mestadels mindre öppna båtar byggda före kriget. Det fanns flera sk campingbåtar med Archimedes snurra, många roddbåtar med liten snurra, ombyggda bruksbåtar, en och annan Petterssonbåt, enstaka något större ruffade båtar byggda efter kriget samt någon segelbåt av skärgårdskryssartyp.

I mitten av 60-talet blev det allt fler motorbåtar byggda efter kriget och något större fortfarande mest i trä. Antalet segelbåtar växte långsamt, några folkbåtar, typ tumlare, nordisk 5 1/2. De första plastbåtarna för både segel och motor kom samtidigt. Med plasten började båtarna byggas i stora serier och mot slutet av 60-talet kom segelbåtarna i plast, Viggen, Vega, IF, Indra, P-28, Maxi, Misil, Mistral. Bland motorbåtarna kom dels större i plast och dels mindre och snabba plastbåtar.

Hasse Hansson med sin motorbåt

Omkring 1970 kom de första segelbåtarna med sk delat lateralplan.

Den stora förändringen i klubben kom i början av 70-talet då bränslepriserna sköt i höjden till följd av oljekriserna. Allt fler klubbmedlemmar övergick till segelbåtar och snart var segelbåtarna i majoritet. Plasten var helt dominerande som byggnadsmaterial. Under 70-talets första hälft dominerade de båttyper som byggdes i stora serier, Viggen, Vega, IF, Shipman, Maxi-båtarna, Ballad, Scampi, etc. De första M 30 byggdes nu i plast i Näsbyviken. Mot slutet av 70-talet fick de stora tillverkarna det besvärligt, de långa seriernas tid var förbi. Det kom en massa nya båttyper som Linjett, Accent, Cumulus, Safir, RJ-85, Allegro, Omega, Comfort, Sveakryssare, H-båt samt många större både motor- och segelbåtar. Denna trend fortsatte under 80-talet med alltför nya båttyper om än bara enstaka exemplar i Näsbyviken. De stora motorbåtarna har vuxit både på bredden och höjden. En viss stagnation har märkts under 90-talet till följd av den ekonomiska krisen.

Båtsport och klubbverksamhet

I och med att det blev fler segelbåtar i klubben ökade intresset för kappsegling. År 1968 anordnades klubbens första interna kappsegling, till klubbholmen och tillbaka. Denna har sedan etablerats som en tradition som ännu lever kvar i form av den populära "Kräftjakten". Från år 1972 till slutet av åttiotalet arrangerade NBS varje vår en öppen kappsegling, NBS-regattan för jollar, på Stora Värtan. I augusti 1974 var NBS arrangör för VM i Moth med 70-talet deltagare från hela världen. Seglingarna gick på Stora Värtan med Näsa Äng som basområde. I arrangemanget som var det största i klubbens historia ingick att ordna förläggning och utspisning av deltagarna. NBS har sedan starten år 1976 medverkat i Gullviverallyt som i år firade 20-års jubileum. Sedan 1988 har NBS huvudansvaret för detta populära evenemang som går under Kristi Himmelsfärdshelgen. Sedan slutet av 80-talet har varje år i september arrangerats ett internt klubbmästerskap på Stora Värtan.

Klubbens juniorverksamhet, som bedrivits med jollar, har under åren genomlöp flera cykler eller snarare kullar av barn som genom NBS fått sitt intresse väckt för segling, båtliv och skärgård.

Trots flera tappra försök att dra igång tävlingsverksamhet för klubbens motorbåtar, har intresset hittills tyvärr varit mycket svalt.

I samband med NBS 50-årsjubileum 1985 arrangerades en eskader till Nådendal genom Ålands och Åbolands skärgårdar. En minnesvärd episod var när en deltagande Mamba 35, med högre mast än den bro eskadern skulle passera, krängdes omkull genom att en lina runt dess mastopp genom winsch-kraft sträcktes ner till en annan båt. Det hela beskådades av talrika åskådare som samlats vid bron. Den mycket lyckade eskadern gav

mersmak. Därför arrangerades en ny eskader till Nystad året därpå.

Under de gångna åren har medlemmarna inbjudits till många klubbafnarn i klubbhuset under vinterhalvåret. Vitt skilda ämnen har stått på programmet: meteorologi, rese- och långfärdsberättelser, båtvård och teknik, kappseglingsregler, sjösäkerhet, sjukvård, skärgård och miljökunskap. Till detta utbud kommer den särskilda kursverksamhet som vissa år bedrivits i navigation, VHF, meteorologi, motorkunskap mm.

Tidigt på våren när isen just gått upp har NBS sedan några år tillbaka anordnat båtutflykter till intressanta platser i yterskärgården.

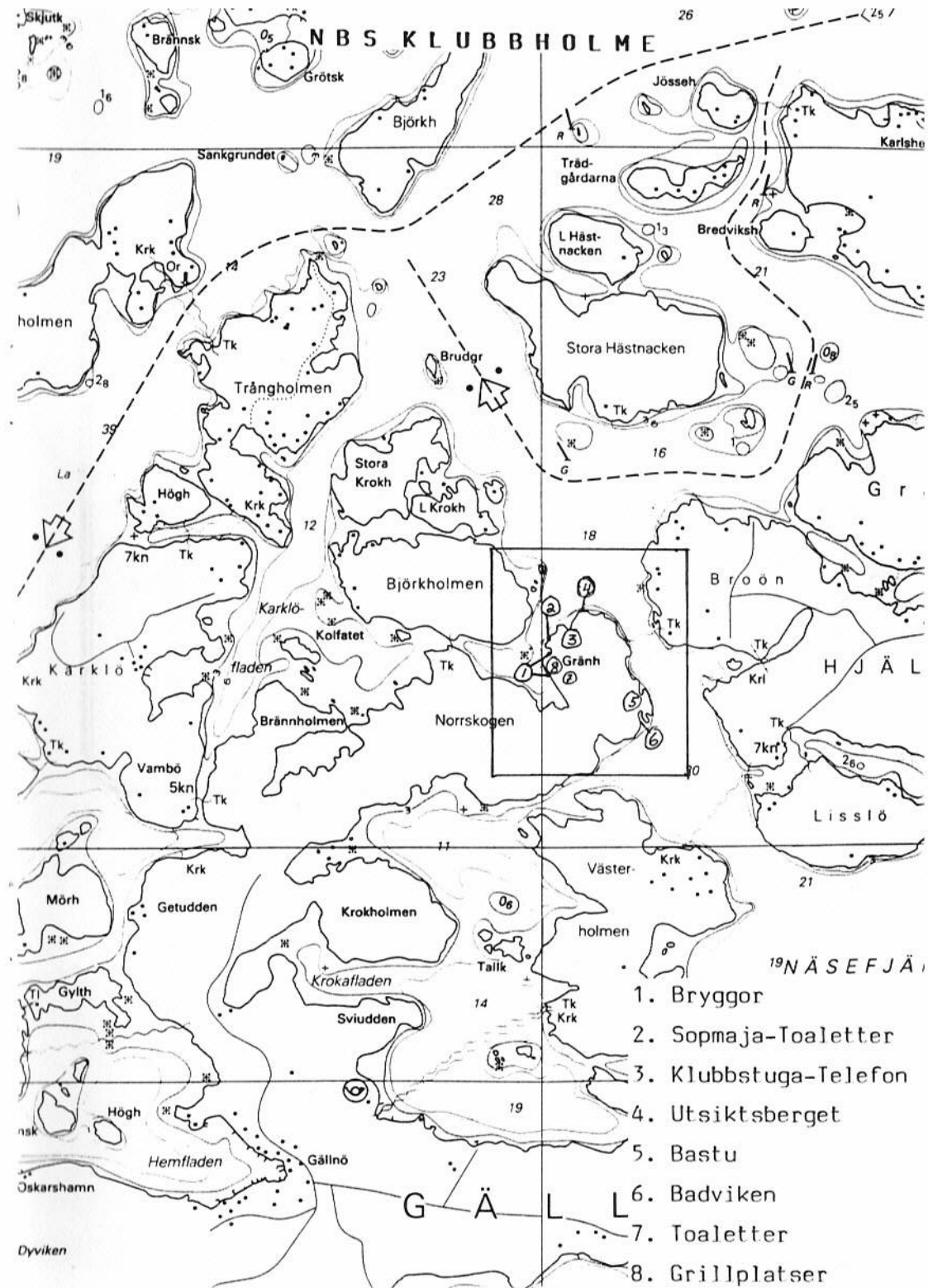
Mats Persson med sin segelbåt

Lars Jonsson med sin Piggelina

NBS-Eskader till Nådendal 1985, grillparty i Åva Byhamn

Investeringar i hamnen 1935 – 1970

Period	Objekt	Finansiär	Investerat belopp
1935–1970	Anläggning i hamnen i stort	NBS	848 000:–
1956–1957	Muddringsarbeten Betongponton	Staten Kommunen	130 000:– 45 000:–
1962	Betongponton Utlades av NBS	Näsby Fastighets AB	40 000:– Inköp
1964–1965	Muddringsarbeten Betongponton Anslutningsbrygg	Staten Kommunen Kommunen	171 500:– 73 500:– 26 500:–
1966–1967	Toaletter	Kommunen	<u>31 000:–</u> 1 365 000:–

Hedersutmärkelser 1965 – 1995

År	Namn	
Guldnål		
1965	Jonas Crona	Hedersmedlem 1981
1968	Beril Jurdahl Arne Ulfwin	
1969	Martin Johansson	Hedersmedlem 1969
1973	Arne Lindström Torsten Lundell	Hedersmedlem 1978
1975	Hans Hansson Lars Kornblom Vincent Norman	Hedersledamot
1976	Sven Blomqvist	
1977	Hans Forsman	
1978	Per-Anders Kinnman Lennart Zieman	
1979	Åke Andréasson Gunnar Tidner	Hedersmedlem 1983
1981	Åke Björkman	
1984	Kjell Ivarson	
1985	Bert Fredricsson	
1986	Tore Bengtsson	
1988	Christer Borgh Lars Jonsson	
1990	Hans Edström Kjell Wigforss	
1994	Björn Hultberg	
1995	Bernt Blomqvist Ingvar Hansson Bert Hedenfelt	

Vi tackar alla för deras insatser!

